

गजुरी गाउँपालीका

गजुरी, धादिङ

उद्यमीहरूलाई सहलीयतपूर्ण कर्जाका लागि व्याज अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि -२०७७

प्रस्तावना :

गजुरी गाउँपालीकाको गाउँसभाले पारित गरेका नीति तथा कार्यक्रम, उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम र उद्यम विकास रणनीतिको लक्ष हासिल गर्ने गाउँपालीकालाई उद्यममा आकर्षित गर्दै समग्र आर्थिक विकास र स्वरोजगारीलाई अभियानकै रूपमा प्रभावकारी बनाउन बास्तविक उद्यमीहरूलाई प्रदान गरिने ऋणमा अनुदान सहायता प्रदान गर्ने गजुरी गाउँपालीकाले यो कार्यविधि निर्माण गरि जारी गरेकोछ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यस कार्य विधिको नाम उद्यमीहरूलाई सहलीयतपूर्ण कर्जाका लागि व्याज अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि २०७७ रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तादी गाउँपालीकाबाट पारित भै राजपत्रमा प्रकाशित भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिको प्रयोजनका लागि

(क) “बैंक” भन्नाले यस कार्यविधि अनुसार उद्यम कर्जा प्रवाह गर्ने वित्तिय संस्था तथा वाणिज्य बैंकलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ख) “युवा” भन्नाले आर्थिक रूपले सक्रिय २१ वर्ष देखि ४५ वर्षसम्म उमेर समूहका नागरिकलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ग) “पालिका क्षेत्र” भन्नाले गजुरी गाउँपालिकाको कार्य क्षेत्रलाई सम्झनु पर्दछ ।

(घ) “उद्यम व्यवसाय” भन्नाले यस कार्यविधिको अनुसूचि-१ मा उल्लेख गरिएका क्षेत्रहरुमा श्रम तथा पूँजी लगानी गरी गरिएको व्यवसाय सम्भन्नु पर्दछ ।

(ड) “उद्यम कर्जा” भन्नाले यस कार्यविधिको अनुसूचीमा-१मा उल्लेख गरिएका क्षेत्रहरुमा उद्यम व्यवसायका लागि वाणिज्य तथा वित्तिय संस्था बैंकहरुले प्रवाह गरेको कर्जा सम्भन्नु पर्दछ ।

(च) “भण्डारण” भन्नाले प्राथमिक कृषि उपज (तरकारी,फलफूल,जडिवुटी,दुग्ध पदार्थ तथा माछा) उत्पादन गरी भण्डारण गर्ने कार्य सम्भन्नु पर्दछ । सो शब्दले स्वदेशमा उत्पादन भएका प्राथमिक कृषि उपज तरकारी,फलफूल,जडिवुटी, दुग्ध पदार्थ तथा माछा, माशु खरिद गरि भण्डारण गर्ने कार्यलाई समेत जनाउँदछ ।

(छ) वित्तीय संस्था तथा बैंक भन्नाले गाउँपालीका सहुलियत कर्जा प्रवाहमा सहकार्य गर्न सम्भौता भएको बैंक तथा वित्तिय संस्था भन्ने सम्भन्नु पर्दछ ।

३. उद्यम कर्जामा प्रदान गरिने ब्याज अनुदान सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) युवाहरुलाई उद्यममा आकर्षित गर्न अनुसूची -१ मा उल्लेखित व्यवसायकालागि वित्तिय संस्था तथा वाणिज्य बैंकबाट वितरित कर्जामा नेपाल राष्ट्र बैंकको सहुलियत कर्जा प्रवाह कार्यविधि अनुसार उपलब्ध गराउने छ ।

(२) यस्तो ब्याज अनुदान यो कार्यविधि लागु भएपछि कर्जा लिने ऋणिहरुलाई मात्र उपलब्ध हुनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको व्यवसाय गर्दा लिने कर्जामा वित्तिय संस्था तथा वाणिज्य बैंकले ऋणी व्यवसायीबाट नेपाल राष्ट्र बैंकको ब्याज अनुदानका लागि एकिकृत सहुलियत कर्जा कार्यविधि अनुसार लगानी गर्नु पर्नेछ ।

(४) ब्याज अनुदान प्राप्त गर्ने उद्यम कर्जाको अधिकतम सीमा उद्यमको व्यावसायिक योजना अनुसार नेपाल राष्ट्र बैंकको ब्याज अनुदानका लागि एकिकृत सहुलियत कर्जा कार्यविधिमा उल्लेखित सीमा अनुसार हुनेछ ।

(५) यस कार्यविधि बमोजिम सम्बन्धीत वित्तिय संस्था वा वाणिज्य बैंकले गाउँपालिकाको उद्यम

विकास समिति वा गाउँपालीकाको सिफारिस अनुसार उद्यमीहरूलाई सहूलियत ऋण प्रवाह गर्नेछ

।

(६) यस कार्यविधि बमोजिम व्याज अनुदान दिईने उद्यम कर्जाको भुक्तानी अवधि बढीमा ५ वर्षको हुनेछ । ऋणीले व्याज अनुदान पाउने रकम वाहेक अरु लागेको व्याज रकम सम्बन्धित वित्तिय संस्था तथा वाणिज्य बैंकलाई भुक्तानी गरेपछि मात्र व्याज अनुदानका लागि योग्य मानिनेछ ।

(७) अनुसूची- १ र व्याजदर अनुदानको प्रतिशत प्रत्येक आर्थिक वर्षको शुरुमा समन्वय तथा अनुगमन समितिको सिफारिसमा आवश्यकता अनुसार गाउँपालीकाले पुनरावलोकन गर्न सक्नेछ ।

।

४. उद्यम कर्जामा प्रदान गरिने व्याज अनुदान रकमको भुक्तानी प्रक्रिया :

(१) व्याज अनुदान स्वरूप प्रदान गरिने रकम उपलब्ध गराउने प्रयोजको लागि वित्तिय संस्था वा वाणिज्य बैंकलाई व्याज अनुदान प्राप्त गर्नको लागि नेपाल राष्ट्र बैंकको सहूलियतपूर्ण कर्जाको एकीकृत कार्यविधि २०७५,(संशोधित २०७६ र २०७७) अनुसार सम्बन्धित बैड्ले नेपाल राष्ट्र बैंक बाट सोधभर्ना गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको खातामा रकम जम्मा भए नभएको वारे बैंकसंग समन्वय तथा ऋण असुलीमा बैंकलाई सहयोग गर्न सक्नेछ ।

(३) वित्तिय संस्था तथा वाणिज्य बैंकहरूले यस कार्यविधि बमोजिम प्रवाहित कर्जाको सदुपयोगिता यकीन गरी गाउँपालीकाले सहूलियत कर्जाका लागि सिफारिश गरेका ऋणीले प्राप्त गरेको ऋण र व्याज अनुदान बापतको रकमको मासिक प्रतिवेदन गाउँपालीकामा पेश गनु पर्नेछ ।

५. कर्जा वर्गीकरण तथा जोखिम सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्राप्त गर्ने कर्जाहरूको वर्गीकरण नेपाल राष्ट्र बैंकले वाणिज्य बैंकलाई जारी गरेको एकीकृत निर्देशन बमोजिम हुनेछ । प्रचलित कानून, नेपाल राष्ट्र बैंकको नियमन र निर्देशनको परिधिभित्र रही यस्तो कर्जाको लगानी, अनुगमन तथा असुली सम्बन्धमा सम्बन्धीत वित्तिय संस्था तथा बैंकले स्पष्ट नीति र प्रक्रिया बनाई लागु गनु पर्नेछ ।

- (२) ऋणीले साँवा व्याज नियमित गरेको अवस्थामा सम्बन्धित वाणिज्य बैंकले नेपाल सरकारबाट पाउनु पर्ने व्याज रकम समेत सोही अधिको व्याज अनुदान आम्दानीमा गणना गर्न सकिनेछ । नेपाल सरकारबाट पाउनु पर्ने व्याज अनुदान वापतको यस्तो रकमलाई पूँजीकोष अनुपात गणना प्रयोजनका लागि सरकार माथिको दावी सरह शुन्य प्रतिशत जोखिम भार प्रदान गर्न सक्नेछन् ।
- (३) विना धितो सहलियतपूर्ण कर्जा प्रवाह गर्दा सम्बन्धित बैंडले गाउँपालीकाको सिफारीसमा मात्र लगानी गर्नुपर्नेछ ।

६. व्यवसाय गरी यस कार्यविधि बमोजिम व्याज अनुदान रकम प्राप्त गर्ने ऋणीले गर्नु पर्ने कार्यः उद्यम कर्जामा व्याज अनुदानको शोधभर्ना लिने प्रयोजनको लागि व्याज अनुदान रकम प्राप्त गर्ने ऋणीले देहाय बमोजिम काम गर्नु पर्नेछ :-

(क) यस कार्यविधिमा तोकिएको प्रक्रिया बमोजिम व्याज अनुदान सहितको उद्यमकर्जा लिनको लागि अनुसूचि-२ बमोजिम ढाँचामा सम्बन्धित वित्तिय संस्था तथा वाणिज्य बैंक समक्ष निवेदन पेश गर्ने ।

(ख) आफूले लिएको कर्जाको साँवा व्याज रकम समयमै भुक्तानी गर्ने, कर्जा सुरक्षित गर्नका लागि वित्तिय संस्था तथा बैंकले मागेका विवरण उपलब्ध गराउने र तोकेका शर्तहरूको पालना गर्ने ।

(ग) जुन उद्देश्यको लागि कर्जा लिएको हो सोही उद्देश्यको लागिमात्र कर्जा प्रयोग गर्नु पर्नेछ । उक्तकर्जा सदुपयोग भएको नपाईएमा व्याज अनुदान दिईने छैन ।

७. सम्बन्धित वित्तिय संस्था तथा बैंकको काम, कर्तव्य र अधिकार :

व्यवसाय कर्जामा व्याज अनुदानको शोधभर्ना लिने प्रयोजनको लागी सम्बन्धित वाणिज्य बैंकले गर्नुपर्ने काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :

(क) व्यवसाय कर्जामा व्याज अनुदान रकम प्राप्त गर्ने गरी व्यावसायिक कर्जाको लागी निवेदन दिएमा प्राप्त निवेदन तथा विवरणका आधारमा विश्लेषण गरी कर्जाको सदुपयोग हुने आधारमा कर्जा प्रवाह गर्ने । कर्जा प्रवाह गर्न नसकिने भएमा कर्जा लगानी गर्न नसकिने स्पष्ट कारण सहित व्यवसायिलाई जानकारी दिने ।

(ख) व्यवसाय कर्जामा प्रदान गरिने व्याज अनुदान रकम प्राप्त गर्नका लागी अनुसुचि-३ मा उल्लेखित निवेदनको ढाँचामा ऋणिले अनुदान पाउने व्याज रकम बाहेक अरु व्याज रकम असुल गरेको प्रमाण सहित गाउँपालीकामा मासिक प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

(ग) खण्ड (क) बमोजिम व्यवसाय कर्जामा व्याज अनुदान प्राप्त हुने गरी प्रदान गरिएको कर्जा सम्बन्धी मासिक विवरण अनुसुचि-५ बमोजिम गजुरी गाउँपालीकालाई बुझाउने ।

(घ) अनिवार्य रूपमा कर्जा सदुपयोगिता निरीक्षण गरी सो को अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्ने ।

(ड) यस अन्तर्गत लगानी गरेको बैंकले नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेको सहुलियत कार्यविधि अनुसार हुने गरि मात्र व्याज दर तोक्नु पर्नेछ ।

(च) गाउँपालीका, वित्तिय संस्था तथा बैंकबाट अनुगमन गर्दा कर्जा सदुपयोग भएको नपाईएमा व्याज अनुदान दिएको रकम वित्तिय संस्था तथा बैंकलाई सोधभर्ना दिइने । सोधभर्ना दिइसकेको भए सम्बन्धित बैंकबाट असुल उपर गरिने छ ।

८. समन्वय तथा अनुगमन समितिको गठन :

गरी गाउँपालीका व्यवसाय कर्जामा प्रदान गरिने व्याज अनुदान सम्बन्धी कार्यको समन्वय तथा अनुगमन गर्न देहाय बमोजिमका अनुदान कर्जा समन्वय तथा अनुगमन समिति गठन हुनेछ :

(क) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - संयोजक

(ख) सहकार्य गर्ने बैंक तथा वित्तिय संस्थाको प्रवन्धक- सदस्य

(ग) गाउँपालिकाको उद्योग विकास शाखा प्रमुख- सदस्य

(ड) ऋण शाखा हेर्ने प्रमुख, बैंक तथा वित्तिय संस्था- सदस्य

(ड) गाउँपालिकाको लेखा प्रमुख- सदस्य सचिव

१) समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- (क) व्यवसाय कर्जामा प्रदान गरिने व्याज अनुदान सम्बन्धि व्यवस्थाको प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनका लागि आवश्यक समन्वय तथा अनुगमन गर्ने
- (ख) कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ उत्पन्न भएमा बाधा अड्काउ फुकाउने तथा निर्देशिक तथा अनुसूचिको व्याख्या गर्ने
- (ग) समितिको बैठक कमिटीमा त्रैमासिक रूपमा र आवश्यकता अनुसार जुनसुकै बेला बस्नेछ ।

९. गुनासो सम्बन्धी व्यवस्था :

यस कार्यविधिको कार्यान्वयनका क्रममा वित्तिय संस्था तथा बाणिज्य बैंकले कर्जा प्रवाह नगरेको, व्यवसायीले सेवा सुविधा नपाएको तथा ऋणको सदुपयोग नभएको लगायतका गुनासो सुन्ने तथा सोका आधारमा आवश्यक काम कारबाही अगाडी बढाउने कार्य समेत समन्वय तथा अनुगमन समितिले गर्नेछ ।

१२. संशोधन तथा हेरफेर : गजुरी गाउँपालीकाले यस कार्यविधिको दफा तथा अनुसुचिमा आवश्यकता अनुसार संशोधन एंव हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

अनुसुची - १

(दफा ३ को उपदफा (१)सँग सम्बन्धित नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने व्याज अनुमानका लागि योग्य कृषि व्यवसायहरु

१. तरकारी उत्पादन, प्रशोधन तथा भण्डारण,
२. बिज विजन उत्पादन, प्रशोधन तथा भण्डारण,
३. पुष्प व्यवसाय,
४. पशुपंक्षी पालन,
५. फलफुल उत्पादन, उत्पादित फलफुलको प्रशोधन तथा भण्डारण,
६. दुग्ध उत्पादन, प्रशोधन र विक्रि वितरण,

७. मत्स्यपालन, उत्पादित माछाको भण्डारण तथा विक्रि वितरण,
८. च्याउ उत्पादन, प्रशोधन तथा भण्डारण,
९. पशुबधाशाला एंव मासु जन्य उत्पादन व्यवसाय,
- १०). जडिबुटि उत्पादन, प्रशोधन र भण्डारण,
- ११). उखु खेती, अलैची खेती तथा अदुवा खेती र त्यसको भण्डारण तथा प्रशोधन
१२. नेपाल सरकारले समय-समयमा थप गरेका अन्य व्यवसायहरु
१३. घरेलु उद्योग, होटल व्यवसाय, होम स्टे, लघु तथा मझौला उद्योगहरु
१४. नेपाल राष्ट्र बैंकको कर्जा सहुलियत अनुदान कार्यविधिमा उल्लेखित उद्योग तथा व्यवसायहरु समेत यस कर्जा अनुदान कार्यविधि अनुसार अनुदानका लागि योग्य हुनेछन् ।

अनुसुची-२

(दफा ६ को खण्ड “क” सँग सम्बन्धित)

ऋणीले व्याज अनुदान सहितको व्यवसाय कर्जाका लागि बैंकमा दिने निवेदनको ढाँचा

श्री.....बैंक लि.

विषय - व्याज अनुदान सहितको व्यवसायीक कर्जा बारे

महाशय,

उपयुक्त सम्बन्धमा गजुरी गाउँपालीकाले आ.व. २०७७ को उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम अन्तर्गत व्यवसाय कर्जामा प्रदान गरिने व्याज अनुदान सम्बन्धि कार्यविधि, २०७७ बमोजिम कर्जा उपभोग गर्नका लागी मलाई/मेरो (फर्म, कम्पनी, संस्था) लाई प्रयोजनका लागी कर्जा प्रदान गरिदिन हुन यो निवेदन पेश गरेको छु । साथै, त्यस बैंकले तोकेका कागजात तथा विवरण समेत यसै निवेदन साथ संलग्न गरी पेश गरेका छु/छौ ।

मैले प्रचलित कानून, नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी गरिएका, नियमन निर्देशन र परिपत्र तथा धनी बैंकबाट तोकिएको शर्तहरूको अधिनमा रही कर्जाको सही सदुपयोग गरी कर्जाको सावाँ तथा व्याज समयमै भुतानी गर्नेछु ।

नाम :

ठेगाना :

सम्पर्क टेलिफोन नं :

फर्म, कम्पनी, संस्था, उद्योग

भए नाम :

छाप :

ठेगाना :

सम्पर्क टेलिफोन नं :

अनुसुची -३
(दफा ७ को खण्ड "ग"सँग सम्बन्धित)

मिति-.../.... /....

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू

गजुरी गाउँपालीका, धादिङ ।

विषय- व्याजमा अनुदान प्रदान गरिएका व्यवसाय कर्जाको मासिक विवरण ।
महोदय,

व्यवसाय कर्जामा प्रदान गरिने गाउँपालीकाको व्याज अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७ ले गरेको व्यवस्था अनुसार यस संस्थाले विभिन्न शीर्षकमा प्रवाह भएको कर्जाको त्रैमासिक विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

सहुलियतपूर्ण कर्जा प्रवाहको मासिक विवरण

क्र.स	ऋणीको नाम	कर्जा शिर्षक	कर्जा प्रवाह मिति	कर्जा बक्यौता ()	कर्जा भुत्तानी मिति	यस अवधिमा ऋणीबाट असुल हुनुपर्ने व्याज र कम ()	व्याज अनुदान र कम (रु)	कैफियत
जम्मा								

जम्मा रकम रु अक्षेरुपी रु.....

..... बैंकको तर्फबाट

दस्तखत :

नाम :

आज्ञाले,

पद :

.....

छाप :

विभाग / कार्यालय :

अनुसुची -४

(दफा ७ को खण्ड “ग” सँग सम्बन्धित)

मिति-२०७.../.... /....

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू
गजुरी गाउँपालीका, धादिङ ।

विषय - व्याजमा अनुदान अन्तर्गत प्रवाह भई नियमित नभएका कर्जाको त्रैमासिक विवरण ।

महोदय,

उद्यमीहरुलाई व्यावसायिक कर्जामा प्रदान गरिने व्याज अनुदान सम्बन्धि कार्यविधि, २०७७ ले गरेको व्यवस्था अनुसार यस संस्थाले विभिन्न शीर्षकमा प्रवाह भई नियमित नभएका कर्जाको त्रैमासिक विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

नियमित नभएका कर्जाको विवरण

क्र.स	ऋणीको नाम	कर्जा शिर्षक	कर्जा प्रवाह मिति	कर्जा साँचा बक्यौता (रु)	कर्जा भुत्तानी मिति	यस अवधिमा ऋणीबाट असुल हुनुपर्ने व्याज र कम (रु)	व्याज अनुदानको अनुमानित र कम (रु)	कैफियत
जम्मा								

जम्मा रकम रु अक्षेरुपी रु.....

..... बैंकको तर्फबाट

दस्तखत :

नाम :

पद :

छाप :

विभाग / कार्यालय :

आज्ञाले,

.....

